

ولایت بزرگ

پرتوی از زندگینامه
شهید محراب
ایت الله سید
عبدالحسین
دستغیب

معلم
اخلاق

شهید محراب

گردآورنده: محمد بارونی

دییرستان استعدادهای درخشان شهید دستغیب کازرون

شرح زندگی کوتاهی

از شهید محراب آیت الله

سید عبدالحسین دستغیب

گردآوری : محمد بارونی

طراح جلد: سید محمد طیبی

به مناسبت چهلمین ساگرد شهادت

آذر ۱۴۰۰

بسم الله الرحمن الرحيم

در عاشورای سال ۱۳۳۲ قمری برابر با ۱۲۹۲ شمسی، در کانون گرم و صمیمی خانواده ای شیرازی کودکی چشم به جهان گشود.

پدر بزرگوارش مرحوم سید محمد تقی دستغیب، به سبب عشق و افری که به حضرت سید الشهداء، اباعبدالله الحسین (ع) داشت و نیز به دلیل مقارن بودن زمان ولادت این کودک با ایام جان سوز شهادت امام حسین (ع) نام او را «عبدالحسین» برگزید؛ بدان امید که این مولود عاشورایی در آینده از رهروان و پاسداران واقعی خط سرخ شهادت باشد.

دوران تحصیل

شهید دستغیب تا دوازده سالگی تحت نظر پدر بزرگوارش، نخست در مکتب به فراگیری های رایج آن دوره پرداخت. آن گاه در محضر پدر بزرگوارش به تحصیل مقدمات علوم اسلامی مشغول گشت، ولی هنوز بیشتر از یازده بهار از زندگی او سپری نشده بود که از نعمت وجود پدر محروم شد.

شهید دستغیب علی رغم مشکلات لحظه ای از تحصیل علوم اسلامی دست برداشت.

وی دوره مقدمات و سطح حوزه را در زادگاه خود به پایان رساند.

هجرت به نجف اشرف

شهید دستغیب، با آغاز واقعه کشف حجاب، با این حرکتِ رضاخان به مبارزه پرداخت. عوامل نظام شاهنشاهی افشاگری‌ها و حملات شجاعانه این روحانی جوان و غیور را تحمل نکردند و او را بارها به زندان بردند. اما چون هیچ یک از تهدیدهای دولت، شهید دستغیب را از انجام دادن وظیفه باز نداشت، در نهایت آن چنان او را تحت فشار قرار دادند که مجبور شد به نجف اشرف سفر کند.

خود در این باره می‌گویند: در زمان رضاخان ما را چند بار زندانی کردند. بعد فشار آوردند که لباس روحانیت را باید کنار بگذاری و از جرگه روحانیت بیرون بروی. ۲۴ ساعت مهلت دادند که خود را خلع

لباس کنم. بنده ناچار به نجف اشرف رفتم و این کار در نوع خود وسیله خیری شد تا از محضر بزرگان آن روزِ حوزه استفاده کنم.

تحصیل در نجف اشرف

در سال ۱۳۱۴ شمسی آیت الله شهید دستغیب در نتیجه فشار عوامل رضاخان عازم نجف اشرف شد. در طول هفت سال اقامت در جوار بارگاه پرفیض حضرت علی بن ابی طالب (ع) با جدیت تمام به ادامه تحصیل و تهذیب مشغول شد و به مراتب علمی و معنوی بالایی دست یافت و در همان سنین جوانی به اخذ درجه اجتهاد از مراجع بزرگ آن زمان نایل آمد.

چگونگی بازگشت به ایران

آیت الله دستغیب پس از پشت سر نهادن مراتب و مدارج بالای علمی و استفاده از محضر بزرگان سیر و سلوک، در سال ۱۳۲۱ شمسی، به دنبال توصیه های استادش مرحوم آیت الله شیخ محمد کاظم شیرازی، عازم شیراز شد.

نقل می کنند روزی مرحوم شیخ محمد کاظم شیرازی پس از پایان درس خطاب به آیت الله دستغیب می فرماید: «آقای دستغیب، یکی از علما خواب خوبی برای شما دیده است. بهتر است شما به شیراز برگردید.»

او پیشنهاد استادش را پذیرفت و با انگیزه خدمت به اسلام و مسلمین به شیراز برگشت. و به سبب برخورداری از شایستگی های علمی و معنوی، طولی نکشید که انسان های مستعد زیادی، گرد او جمع شدند و وی با درس های اخلاق و تفسیر به تربیت و پرورش آنان پرداخت.

مبارزات سیاسی قبل و بعد از انقلاب

سابقه مبارزات آن بزرگوار به شیوه اجداد طاهرینش از هنگامی بود که اساس دین را ، با روی کار آمدن رضاخان در خطر دید، لذا در منابر و سخنرانی ها مردم را از توطئه ها آگاه می نمود. به ویژه در مورد کشف حجاب که از نخستین برنامه های ضد اسلامی و زمینه ساز نشر منکرات و

مفاسد در سطح جامعه و در نهایت نفوذ و سلطه هرچه بیشتر اجانب و بیگانگان بر همه شئون میهن اسلامی بود، به شدت مخالفت و اعتراض می فرمود.

در اواخر سال ۴۱ هنگامی که نخستین اعلامیه امام خمینی (ره) از قم به دست آیت الله دستغیب رسید، لحظه ای آرام نگرفت و در یک کلام می توان گفت او در تمام این مدت فانی فی الله و ذوب در امام خمینی (ره) بود.

وی حرکت خود را دقیقاً با کم و کیف حرکت امام تنظیم نموده، از هرگونه تندروی یا کندروی بر حذر می داشت و در حقیقت مفاد این جمله پر محتوای معصوم را اشعار می دارد که:

« اَلْمُتَّقِدِمُ لَهُمْ مَارِقٌ وَالْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ وَاللَّازِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ؛ »

آیت الله شهید دستغیب به همان اندازه که نسبت به مقام امامت و رهبری تولی داشت، نسبت به همه کسانی که خالصانه و برای خدا به امام راحل تأسی جسته و حقیقتاً پیروی می کردند، مهر می ورزید و حمایت و ترویج می نمود.

از جمله در رابطه با رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای - مدظله العالی - هنگامی که رئیس جمهور بودند می فرمود: «چیزی که بنده نسبت به این شخص بزرگ فهمیده ام این است که فردی است خدایی، هوی پرست نیست، مقام نمی خواهد، قدرت نمی خواهد بدست بگیرد، امتحان خودش را پیش از

پیروزی و بعد از پیروزی داده است، در هر پستی که بوده امتحان خودش را داده است، کسی که امام جمعه تهران باشد، آن وقت در جبهه‌ها برود، در سنگرها از اسلام دفاع کند. این مرد بزرگ مقامی برای خودش قائل نیست، به عین مثل رهبر عظیم‌الشان.

امام فرموده به من خدمتگزار بگویید بهتر است از اینکه رهبر بگویید. آقای خامنه‌ای هم این جوری است، مقام نمی‌خواهد، مقام بر روی او اثر نمی‌گذارد.»

بزرگ منشی و ساده زیستی ، شیوه اولیاء

شهید دستغیب در خانه ای محقر و ساده که بی شباهت به خانه اجداد طاهرینش نبود ، زندگی را

بسر می برد و از هرگونه تجملات و مظاهر فریبنده دنیا پرهیز می نمود. ارادت به اهل بیت عصمت و طهارت (ع)، تقوی، زهد، صبر، اخلاق حسنه، قدرت بیان و قلم از صفات بارز وی بشمار می رفت.

خوراکش کمتر از یک چهارم نان جوین بود که آن را با مقداری پیاز، نمک و گاه مختصری پنیر می خورد و از خوردن گوشت پرهیز می نمود؛ چنانکه ریاضت های شرعی مداوم، مجاهدات و ترک شهوات او را ضعیف و رنجور ساخته بود.

شب ها را با عبادت و تهجد به صبح می رسانید و بسیار روزه می گرفت. عشق به روضه حضرت ابی عبدا... علیه السلام ریشه در جانش داشت و شب های عاشورا لباس سیاه عزا به تن می کرد.

غالباً اول وقت به نماز می ایستاد و در آن هنگام گویی که دیگر در این دنیا نبود. اوقات ایشان یا به عبادت و تلاوت قرآن و ذکر می گذشت و یا به نگارش و یا به کمک و همدردی با نیازمندان.

شهادت آیت الله دستغیب

آیت الله دستغیب پس از یک عمر خدمت صادقانه به اسلام و مسلمین به آرزوی همیشگی خود، یعنی فیض شهادت، نائل آمد.

ساعت ۱۱/۳۰ صبح جمعه ۲۰ آذر ماه ۱۳۶۰ طبق معمول عازم میعادگاه نماز جمعه می شود. از پاسدار ایشان نقل است که وی به هنگام خروج از خانه، لحظه ای می ایستد، شالش را محکم می کند و می گوید:

« لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا
إِلَيْهِ رَاجِعُونَ »

بعد از پله ها پایین می آید و در حالی که یک دست بر سینه دارد و با دست دیگر به سوی بالا اشاره می کند، به راه می افتد. لحظاتی بعد یک دختر ۱۹ ساله از گروهک خائن منافقین با چند کیلو TNT به بهانه داشتن نامه ای که شخصاً به دست آقا برساند، بطرف ایشان می دود و سپس با یک انفجار مهیب، سید عبدالحسین دستغیب همچون مولای مظلوم خویش حضرت ابی عبدا... با بدن تکه تکه به لقاء... می پیوندد.

دیوارهای کوچه، درهای منازل، کف کوچه و پشت بام ها غرق در خون می شود و شناسایی بیشتر اجساد غیر ممکن می گردد.

جسم شهید، کفن پوش و به خاک سپرده شد، اما مشاهده گردید که در خلعت ایشان یک کیسه اضافی هم وجود دارد. بامداد اربعین حسینی مصادف با هفتمین روز شهادت آن عزیز بود که خبر آوردند علویه محترمه ای شب قبل مرحوم آقا را در خواب دیده که فرموده اند:

« من ناراحت هستم چون قطعاتی از بدن من لابلاى آجرهاى كوچه باقى مانده است. امروز آن را به من ملحق كنید. »

جستجو آغاز گردید و پس از تلاش فراوان مقداری قطعات پوست و گوشت یافت شد.

ساعت ۱۰ همان شب تشییع دوم انجام گرفت و با جای دادن پاره های بدن درون همان کیسه اضافی، پایین قبر را شکافتند و آن را به بدن مطهر ملحق نمودند . **روحش شاد و راهش پر رهرو باد. صلوات.**

مروری بر آثار شهید محراب آیت الله دستغیب

آثار گرانبهای وی که بیشتر با موضوع اخلاق اسلامی است، خاطره ایشان را در یادها جاویدان داشت و برخی از تالیفاتشان به بیش از یک میلیون نسخه انتشار رسید.

۱- صلاة الخاشعین

شهید دستغیب، این کتاب را در باب نماز نگاشته است. در کتاب صلاة الخاشعین پس از خواندن مقدمه از اهمیت خضوع قلب به هنگام نماز گزاردن، حضور قلب و چرایی آن، معانی کلیات و جزئیات این واجب الهی و درباره شرایط باطنی و موانع قبولی نماز می خوانیم.

۲. معاد

شهید دستغیب این کتاب را در سه بخش مرگ، برزخ و قیامت تدوین نموده است.

۳. گناهان کبیره

کتاب گناهان کبیره، اثری است که در آن شهید دستغیب به تشریح گناهانی می‌پردازد که در اسلام به سبب اهمیت و قباحیت آن، به آنها گناهان کبیره می‌گوییم. در این کتاب آیات و روایات به شیوایی بیان شده‌اند و با مطالبی درباره توبه به پایان می‌رسد.

۴. داستان‌های شگفت

کتاب داستان‌های شگفت شامل ۱۴۸ حکایت و داستان واقعی و عبرت‌آموز از بزرگان دینی و اهالی تقواست. در این کتاب شهید دستغیب به نقل این داستان‌ها و پندگیری از آنان می‌پردازد. گفته شده است که سومین شهید محراب سال‌های بسیاری از عمرشان را صرف نگارش این کتاب نموده‌اند.

۵. توحید

این کتاب در مورد اصل توحید و به دعوت صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران واحد شیراز در ۳۴ جلسه توسط آیت الله دستغیب نگاشته شد.

۶. عدل

کتاب عدل پیرامون اصل عدل و با موضوعات قضاء، قدر، جبر و تفویض به زبانی شیوا نوشته شده است و به پاسخگویی در مورد شبهاتی که در این موضوعات وجود دارد می پردازد.

۷. امامت

کتاب امامت، در باب موضوع امامت با محوریت امامت امیرالمومنین علی (ع) و دلایل آن نگاشته شد و به نقدهایی به مذهب تسنن می پردازد.

۸. نبوت

این کتاب درباره اصل وجودی پیامبران و وجوب وجود راهنمایی برای بشر نوشته شده است.

۹. مهدی موعود (عج)

این کتاب در ۱۷۲ صفحه با موضوع حکایات و داستان‌هایی خواندنی در مورد حضرت صاحب‌الزمان (عج) نوشته شده است.

۱۰. پرسش‌ها و پاسخ‌ها

این کتاب را در ۱۸۰ صفحه و با موضوع معارف اسلامی است که پرسش‌هایی در رابطه با مفاهیم اصلی و ابتدایی اسلام مطرح و پاسخ‌هایی مناسب به آن‌ها داده می‌شود.

۱۱. استعاذه

کتاب استعاذه نوارهایی است که از جلسات آیت‌الله دستغیب ضبط شده است و پیرامون موضوع پناه بردن به خدا از شر شیطان رحیم می‌باشد.

۱۲. قلب سلیم

این کتاب دو جلدی در مورد اخلاق اسلامی و توحید به نگارش درآمده است و یکی از معروف ترین آثار آیت الله دستغیب می باشد. کتاب قلب سلیم دارای دو بخش عقاید و اخلاق است.

۱۳. اخلاق اسلامی

مجموعه ای سخنرانی های شهید دستغیب است که در باب مسائل تربیتی و اخلاقی انجام داده اند.

۱۴. ۸۲ پرسش

این کتاب، شامل ۸۲ پرسش و پاسخ در مورد اصول دینی است و به شبهات موجود در این باب پاسخ می دهد.

۱۵. آیین زندگی

کتاب آیین زندگی، در چهل فصل در مورد مسائل زندگی فردی و اجتماعی نوشته شده است.

۱۶. معراج

کتاب معراج، شرحی از چگونگی به معراج رسیدن حضرت محمد (ص) و کیفیات آن می باشد.

۱۷. ایمان

این کتاب با موضوع ایمان از آیت الله دستغیب چاپ شد که نسبت به آثار دیگر ایشان، کمتر نامی از آن به چشم می خورد.

۱۸. تردید و توکل

کتاب تردید و توکل، همان طور که از نامش پیداست در مورد مفاهیمی همچون تردید و توکل می باشد.

۱۹. سیدالشهداء علیه السلام

این کتاب درباره امام سوم شیعیان (ع) و سیره ایشان به نگارش درآمده است و شرحی از خطبه شعبانیه نیز در این کتاب موجود می باشد.

۲۰. قیام حسینی

کتاب قیام حسینی با موضوع قیام امام حسین و اهداف آن نوشته شده است.

۲۱. معارفی از قرآن

شهید دستغیب در این کتاب به تفسیر سوره حدید و مباحث خداشناسی پرداخته است.

۲۲. قلب قرآن

در این کتاب شرح و تفسیری از سوره یس می خوانیم.

۲۳. حقایق از قرآن

این اثر به تشریح سوره قمر می پردازد.

۲۴. آدابی از قرآن

این کتاب ، تفسیری از سوره مبارکه حجرات است.

۲۵. رازگویی و قرآن

شرحی از سوره مجادله توسط آیت الله دستغیب در این کتاب نوشته شده است.

۲۶. سرای دیگر

تفسیری خواندنی از سوره واقعه را در کتاب سرای دیگر می خوانیم.

۲۷. بهشت جاودان

تفسیر سوره شریفه الرحمن در کتاب بهشت جاودان به کتابت درآمده است.

۲۸. نفس مطمئنه

تفسیر چهار آیه پایانی سوره فجر در کتاب نفس مطمئنه نوشته شده است.

۲۹. مظالم

شهید دستغیب این کتاب ارزشمند را با الهام از دعای ۳۸ صحیفه سجادیه نگاشت.

۳۰. بندگی: راز آفرینش؛ شرح خطبه فدکیه

حضرت زهرا (س)

همان طور که از نام کتاب پیداست شهید دستغیب این کتاب را در باب خطبه فدکیه نوشته است.

اللهم عجل لولیک افرج - صلوات

التماس دعا

حضرت آیت الله خامنه ای:

آیت الله حاج سید عبدالحسین دستغیب از نخستین کسانی بود که پرچم تبلیغ انقلاب اسلامی را در سخت ترین شرایط در استان فارس برافراشت و بر معابر و مجامع، نام امام امت را بر زبان جاری ساخت، با دستگاہ ظلم و جور به مبارزه برخاست. ۱۳۶۰/۰۹/۲۰